Sosyal Yabanc?la?ma Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sosyal Yabanc?la?ma Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30789

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Sosyal Yabanc?la?ma Ölçe?i, Zeynep Akku? Çutuk taraf?ndan 2016 y?l?nda Türkçe'ye **uyarlama** çal??mas? yap?lan psikolojik bir ölçektir. Bu ölçek, bireylerin sosyal çevrelerine, akademik hayatlar?na ve aile ili?kilerine yönelik hissettikleri yabanc?la?ma düzeylerini belirlemeyi amaçlamaktad?r. Ölçe?in psikometrik özellikleri, 7. Uluslararas? E?itimde Yeni E?ilimler Kongresi'nde sunulan kapsaml? bir geçerlik ve güvenirlik çal??mas? ile test edilmi?tir. Çal??mada, ölçe?in yap? geçerlili?i için **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** kullan?lm?? ve iç tutarl?l?k güvenilirli?i incelenmi?tir.

Ölçek, toplam 15 maddeden olu?makta olup, 4'lü Likert tipi derecelendirme sistemi kullan?larak yan?tlanmaktad?r. Elde edilen bulgular, ölçe?in Türk kültüründe sosyal yabanc?la?may? ölçmek için geçerli ve güvenilir bir araç oldu?unu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Sosyal Yabanc?la?ma, Yabanc?la?ma, Ölçek Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik, Do?rulay?c? Faktör Analizi, Likert Ölçe?i

Yazarlar

Zeynep Akku? Çutuk

Amaç

Sosyal Yabanc?la?ma Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin sosyal ortamlar?na kar?? hissettikleri **yabanc?la?ma** düzeylerini nicel olarak ölçmektir. Ölçek, özellikle okullarda ve akademik çevrelerde kullan?lan, adaptasyonu yap?lm?? bir ölçüm arac?d?r.

Uyarlama çal??mas?, orijinal ölçe?in psikometrik yap?s?n? Türk örnekleminde do?rulamay? ve ara?t?rmac?lara sosyal yabanc?la?ma alan?nda kullanabilecekleri kültürel olarak uygun, sa?lam bir araç sunmay? hedeflemi?tir.

Yap?

Ölçek, psikolojide ve sosyolojide önemli bir kavram olan **sosyal yabanc?la?ma** yap?s?n? ölçmektedir. Sosyal yabanc?la?ma, bireyin çevresiyle, ailesiyle, akademik hayat?yla veya genel sosyal normlarla ba??n?n koptu?u veya zay?flad??? hissini ifade eder.

Ölçek maddeleri incelendi?inde, bu yap?n?n çe?itli alt boyutlar?n? kapsad??? görülmektedir. Bunlar aras?nda arkada? ili?kilerinde yetersizlik hissi, akademik çal??malar?n anlams?zl???,

ARABPSYCHOLOGY.COM

aileden uzakla?ma ve genel olarak sosyal ortamlarda yaln?zl?k hissi bulunmaktad?r. Toplam 15 madde, bu çok boyutlu yabanc?la?ma durumunu de?erlendirmek üzere tasarlanm??t?r.

Geçerlik

Ölçe?in **yap? geçerlili?i**, **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** uygulanarak de?erlendirilmi?tir. Bu analiz, ölçe?in teorik olarak beklenen faktör yap?s?n? do?rulamay? amaçlam??t?r.

DFA sonuçlar?, modelin tatmin edici düzeyde uyum sa?lad???n? göstermi?tir. Ki-kare de?eri (x^2=233.89, N=325, df=85, p=0.00) istatistiksel olarak anlaml? bulunmu?tur. Temel uyum indeksleri a?a??daki de?erleri vermi?tir:

RMSEA: .070
CFI: .96
IFI: .96
GFI: .92
AGFI: .88
SRMR: .051

Özellikle CFI ve IFI de?erlerinin yüksek (>.95) ve RMSEA de?erinin kabul edilebilir s?n?rlar içinde (<.08) olmas?, ölçe?in yap?sal olarak geçerli oldu?unu desteklemektedir.

Güvenirlik

Sosyal Yabanc?la?ma Ölçe?i'nin güvenilirli?i, **iç tutarl?l?k güvenirlik katsay?s?** ile incelenmi?tir. ?ç tutarl?l?k güvenirlik katsay?s? (muhtemelen Cronbach's Alpha) .80 olarak hesaplanm??t?r. Bu de?er, ölçe?in maddelerinin tutarl? bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü ve kabul edilebilir düzeyde güvenilirli?e sahip oldu?unu göstermektedir.

Ayr?ca, madde-toplam korelasyonlar? incelenmi? ve bu de?erlerin .35 ile .47 aras?nda de?i?ti?i tespit edilmi?tir. Bu aral?k, her bir maddenin ölçe?in toplam puan?na yeterli katk? sa?lad???n? ve ölçekten ç?kar?lmas? gereken zay?f bir madde bulunmad???n? i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in uyarlama çal??mas?nda **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** kullan?lm??t?r. DFA, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türk kültüründeki verilerle uyumunu test eden bir yöntemdir. Analize 325 kat?l?mc? dahil edilmi?tir (N=325).

Elde edilen uyum indeksleri (özellikle CFI, IFI, GFI ve SRMR) modelin veriye iyi uyum sa?lad???n? göstermi?tir. Bu sonuçlar, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n Türkçe versiyonunda da korundu?unu ve teorik beklentileri kar??lad???n? kan?tlamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Toplam 15 madde. Dörtlü **Likert ölçe?i** kullan?lm??t?r (1=Kesinlikle Kat?lm?yorum - 4= Kesinlikle Kat?l?yorum).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: E?itim ortam?nda bulunan bireyler (Madde içerikleri okul ve akademik çal??ma referanslar? içermektedir).

Ya? Grubu: Detayl? bilgi kaynakta belirtilmemi?tir, ancak akademik ortamdaki ö?rencileri kapsamaktad?r.

Popülasyon Detaylar?: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?nda N=325 ki?ilik bir örneklem kullan?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) anketi.

Anahtar Kelimeler

Sosyal Yabanc?la?ma Ölçe?i, Zeynep Akku? Çutuk, Psikometri, Uyum ?ndeksleri, Madde-Toplam Korelasyonu

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilinmiyor

?leti?im E-posta Adresi: zeynepdr1001@hotmail.com

Yaz??ma Adresi: Bilinmiyor

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: Uyarlama çal??mas? 2016 y?l?nda gerçekle?tirilmi?tir.

?zinler ve ?leti?im: Ölçe?in kullan?m? ve izinler hakk?nda detayl? bilgi almak için sorumlu yazar Zeynep Akku? Çutuk ile yukar?daki e-posta adresi üzerinden ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

PDF Kayna??: Ölçe?in sunuldu?u 7. Uluslararas? E?itimde Yeni E?ilimler Kongresi'nin bildiri kitab?na ait ba?lant? mevcuttur: iconte.org.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Akku?, Z. (2016). Sosyal Yabanc?la?ma Ölçe?i: Türkçe'ye uyarlama, geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. 7th International Congress on New Trends in Education, 13- 15 May, Antalya.

Sosyal Yabanc?la?ma Ölçe?i Maddeleri

Sosyal Yabanc?la?ma Ölçe?i toplam 15 maddeden olu?maktad?r. Örnek maddeler a?a??da listelenmi?tir:

Bazen çocuklar?n yeterince arkada? canl?s? olmad???n? hissediyorum.
Okuldaki akademik çal??malar?m?n ço?u bana anlaml? ve yararl? geliyor.
Ailemin bana istedi?im kadar yak?n olmad???n? hissediyorum.
Ba?ka insanlarla oldu?umda kendimi s?k s?k yaln?z hissediyorum.
S?k s?k kendimi yapt???m i?lerin bir parças? olarak hissetmek zor geliyor.

Toplam 15 madde

ARABPSYCHOLOGY.COM